

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448, Drukarnia 520. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 pp. Administracja otwarta od g. 9—5, w niedziele i święta od 12—1 pp. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych.

PRENUMERATA miesięcznie 3 zł., z odnośnikiem i przesyłką pocztową 3 zł. 50 gr., za granicą 7 zł., cena pojedynczego numeru na prowincji 18 gr. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milim. przed tekstem 20 gr., w tekście 40 gr., za tekstem 10 gr. W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25% zagranicą o 50% drożej. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 gr. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Ogłoszenia cyfrowe, tabele oraz fantazyjne o 25% drożej. Konto czekowe w P. K. O. № 80187.

Telefonem z Warszawy.

(Od własnego korespondenta)

Sytuacja wyjaśniona—nie spodzianki możliwe.

Dalszy ciąg dyskusji budżetowej w Sejmie nie wzbudzał wczoraj żywej zainteresowania głównie z tego powodu, że sytuację polityczną można uważać za wyjaśnioną, jakkolwiek nie są wykluczone niespodzianki. Głosowanie nad zgłoszonymi wnioskami odbędzie się w piątek. Bezpośrednio przed głosowaniem zbierze głos premier, który oświadczy stanowczo, że nietytoko wybór komisji proponowanej przez pos. Byrki, ale odesłanie nawet wniosków do komisji uważa za nie dozwolone. Głosowanie nad zgłoszonymi wnioskami odbędzie się w piątek. Bezpośrednio przed głosowaniem zbierze głos premier, który oświadczy stanowczo, że nietytoko wybór komisji proponowanej przez pos. Byrki, ale odesłanie nawet wniosków do komisji uważa za nie dozwolone.

Wedle obliczenia, przeciwko wnioskowi Wyzwolenia, pos. Byrki i pos. Thugutta wypowiedzą się Związ. Lud. Narod., Chrześc. Dem., Chrześc. Narod., N. P. R. i P. P. S. Żydzi zapewne powstrzymają się od głosowania, czyli, że Rząd ma zapewnioną większość.

Program prac Sejmowych.

P. Marszałek Sejmu, zapytany przez naszego korespondenta o program prac na najbliższy okres, oświadczył, że od soboty rozpocznie się posiedzenie plenarne Sejmu dla rozpatrzenia poprawek Senatu do Reformy Rolnej we czwartek zaś, zdaniem P. Marszałka, Sejm powinien już przystąpić do rozpatrywania niektórych ustaw sanacyjnych.

Ustawy sanacyjne w Komisjach.

Marszałek Sejmu odbył wczoraj naradę z przewodniczącym Komisji Budżetowej pos. Zdzisławskim i przewodniczącym Komisji skarbowej pos. Byrką, w której ustalono, że ustawy sanacyjne będą wzięte pod obrady połączonej Komisji Budżetowej i Skarbowej, następnie zaś częścią ustaw zajmie się jedna komisja, a częścią druga.

Komisja kontrolująca istnieje od dawna.

Na piątek zostanie zwołane posiedzenie komisji, kontrolującej długi państwowe, uchwalonej w swoim czasie przez sejm, a składającej się z członków sejmu i senatu, pod przewodnictwem p. marszałka Trzpiężyńskiego. Komisja ta ma za zadanie kontrolę zaciągniętych długów i ich spłaty. Jak widać z tego, wniosek pos. Byrki, który o istnieniu komisji oczywiście wie dobrze, jest tylko wystąpieniem przeciwko rządowi i tam bardziej zrozumiałe jest stanowisko premiera wobec wniosków pos. Byrki i Thugutta.

Koncesja na stację radiofoniczną.

Konсорјum, na czele którego stoi p. Skulski przy poparciu Towarzystwa „Słońce i Światło” otrzymało od Rządu koncesję na stację nadawczą radiofoniczną i podjęło się złożyć wytwórnię aparatów radiowych oraz przejąć państwową fabrykę aparatów telegraficznych i telefonicznych. Spółka ma przystąpić do działania w najbliższym czasie.

Z Sejm.

Dalsza dyskusja nad budżetem.

WARSZAWA, 23.X. (Pat.) Sejm na dzisiejszym ranнем posiedzeniu przystąpił do dalszej dyskusji budżetowej. Pierwszy zabrał głos pos. Romocki (Ch.D.). Mówca, wstępnie omówił sprawę polityki zagranicznej, w szczególności wynikiem konferencji w Locarno, zarzucając ministrowi Skrzyńskiemu niedostateczne patrzenie na rzeczywistość, przyczem zapowiedział, że stronnictwo jego będzie żądało stworzenia większej gwarancji dla naszych granic zachodnich. Co do spraw gospodarczych mówca twierdził, że dopiero zachwianie się kursu złotego zwróciło uwagę rządu na konieczność ochrony i poparcia produkcji krajowej. Mówiąc o kwestii przedłożenia dnia pracy mówca zwraca uwagę na konieczność traktowania tej sprawy łącznie ze stanem rzeczy istniejącym w Niemczech. Krytykuje tu działalność ministra Sokala, która zdaniem mówcy godzi w interesy robotnika polskiego przez osłabienie zdolności konkurencyjnej naszego przemysłu. Stronnictwo mówcy nie ma zaufania do ministra Sokala.

Przeszedłszy do budżetu pos. Romocki stwierdza, że jest on nierealny po stronie dochodów, nieooszczędny zaś po stronie wydatków. Co do ustaw sanacyjnych, to mówca wypowiada się za odesłaniem ich do komisji.

Pos. Chądzyński (N.P.R.) twierdzi, że obok kryzysu ekonomicznego i finansowego przeżyjemy kryzys polityczny, polegający na rozbięciu się stronnictw poprzedniego i obecnego sejmu, oraz niemożności stworzenia kompromisu i większości parlamentarnej.

W dalszym ciągu mówca przechodzi do kwestii bezrobocia. Pośród bezrobotnych, których liczba już dochodzi 500 tysięcy osób, zaledwie 60 proc. pobiera zasiłki. Mówca domaga się zmiany ustawodawstwa secesyjnego w kierunku

jąca zaufania, iż rząd zdoła jest wyrównać ciężką sytuację, nadal popiera go nie będzie.

Po przerwie pierwszy zabrał głos ks. Ilkow, który w imieniu ukraińskiego Klubu Włościańskiego zgłosił szereg postulatów. Między innymi żądał rewizji stanowiska rządu w sprawie autonomii dla trzech województw wschodnich galicyjskich. Pos. ks. Stankiewicz (Klub Białoruski) uskarża się na uposzczenie sądu na Białej Rusi, na samowolę administracji, na szykany prasy oraz na niszczenie szkolnictwa białoruskiego. Klub mówcy głosować będzie przeciwko rządowi p. Grabskiego. Pos. Chrucki uskarżał się na ucisk

gospodarczy i narodowy w stosunku do ukraińców. Pos. Wojewódzki Niez. Partja Chł. przemawiał przeciwko udzieleniu rządowi p. Grabskiego, jakiegokolwiek pełnomocnictw i wypowiedział się za natychmiastowym zawarciem ścisłego sojuszu z Rosją Sowiecką. Rządowi obecnemu, jako burżazyjnemu klub mówcy odmawia zaufania. W odpowiedzi na zarzuty posła Wojewódzkiego, w sprawie rzekomego zniechęcenia się nad wieźniami politycznymi w Białymstoku wiceminister sprawiedliwości Siłnicki złożył wyjaśnienia, z których wynika, że zarzuty są albo zgola bezpodstawne, albo znacznie przesadzone.

Układy polsko-litewskie.

LUGANO, 22.X. W delegacji litewskiej panuje nastroj przygnębiony. Delegacja nie przyjęła zaproszenia muniypium Lugana na obiad.

Delegacja polska podejmowana była przez miasto, przyczem wygłoszono przemówienia w tonie serdecznym, wspominając pamięć Kościuski, który po przyjęciu do Szwajcarii najpierw zatrzymał się opodal Lugana i tam spoczął jego serce przed Raperswylem.

Rokowania utknęły wobec braku pełnomocnictw delegacji litewskiej w sprawach pocztowych i kolejowych, a zatem delegacja polska zażądała zwolnienia posiedzenia plenarnego.

Wśród dziennikarzy bawi tu dyrektor litewskiej agencji telegraficznej, Bėrzins.

LUGANO, 22.X. (Pat.) Muniypalna rada Lugano podejmowała onegdaj delegację polską obiadem, w czasie którego prezydent miasta wygłosił bardzo ser-

deczne przemówienie, podkreślając żywą sympatię narodu szwajcarskiego do Polski, oraz szanując okazję, że właśnie w pobliżu Lugano mieszkał Kościuszko i tu też spoczął do roku 1895 jego serce. Minister Wasilewski podniósł w odpowiedzi swej, że czuje się szczęśliwy będąc tłumaczem noszącego imię narodu polskiego, gdyż Szwajcarii zawsze była przedmiotem podziwu dla Polaków za swą bohaterką walkę z najazdami, za swą ciężką pracę i za swe prawdziwie demokratyczne instytucje państwowe. Jednocześnie Polska odczuwa głęboką wdzięczność za to, że Szwajcarii udzieliła naszym emigrantom pożyteczną od Kościuszki serdecznej gościnności i opieki oraz umożliwiła młodzieży polskiej przygotowanie się do przyszłej pracy w Polsce. Obecnie wolna Polska znajduje w Szwajcarii wspaniały przykład spójności we wspólnym patriotyzmie różnojęzycznej ludności.

Zupełna klęska Litwinów w Kłajpedzie.

KŁAJPEDA, 22.X. (Pat.) Wynik wyborów do sejmiku kłajpedzkiego przedstawia się dla Litwinów w sposób rozpaczyliwy. Niemcy otrzymali 58.067 głosów, zaś autonomijscy związek Litwinów 536. Komuniści zdobyli 1.826 głosów. Drobne partie, wśród nich litewskie — 2.998. Wobec powyższego na 29 mandatów Niemcy otrzymali 28, litwini 1.

Ewakuacja Kolonji.

PARYŻ, 22.X. (Pat.) Według „Matin” ewakuacja Kolonji ze względów technicznych nie będzie mogła być przeprowadzona wcześniej niż w grudniu. Dziennik wypowiada się przeciw przyspieszeniu tego terminu. „Petit Parisien”

Wu-Pej-Fu i rząd Japonji.

BERLIN. Rząd japoński ze szczególnym niepokojem śledzi wypadki w Chinach. Zupełnie otwarcie omawiana jest możliwość konfliktu rasjako-japońskiego.

Jeżeli gen. Feng i Wu Pej Fu, wspomagani przez białych i amunicję sowiecką odepchną wojska Tsang Tse Lina z Mandżurji, japońscy koloniści w tej prowincji zostaną narażeni na niebezpieczeństwo utraty życia i mienia, a wówczas Japonja musi stanąć w ich obronie.

LONDYN, 22.10. (Pat.) Władomości z Szanghaju głosz, że generał Wu-Pei-Fu oświadczył się obecnie otwarcie przeciwko Pekinowi i marszałkowi Czang-Tse-Linowi. Prawdopodobnie ogłosi się

utrzymuje, że sojusznicy nie ustalili wale daty ewakuacji, która może nastąpić tam przede, im szybciej wykonane zostaną całkowite żądania przez Konferencję Ambasadorów zarządzenia rozbrojenia.

on nacelnym wodzem prowincji środkowych, które zawarły między sobą związek. Należą doń prowincje: Kiangsu, Czekiang, Anhwei, Hupe, Fukien. Związek ten zamierza powołać znowu do życia parlament ustawodawczy, który został rozwiązany przez Tuan-Ci-Yusa.

LONDYN, 22.10. (Pat.) Z Szanghaju donoszą, że generał Wu-Pei-Fu skierował się do Hankow. Wu-Pei-Fu wypowiedział się za sobą również dwa statki wojenne. Według wiadomości dostarczonych w Szanghaju przez osoby, przybyłe tam z Chin Południowych, wszystkie porty, leżące wzdłuż Yang-Tse, wypowiedziały się na korzyść Wu-Pei-Fu.

Sejm i Rząd.

Marszałek Piłsudski w biurze historycznym sztabu.

W pomieszczeniu sztabu generalnego odbyło się posiedzenie komisji, powołanej do badania archiwów biura historycznego sztabu generalnego w związku z zarzutami, poczynionymi przez Marszałka Piłsudskiego. Komisji przewodniczy gen. Skierak, a członkami jej są pp.: pułk. Gembarzewski, pułk. Tokarz, prof. Zakrzewski, poseł Konopczyński. Komisja przesłuchała szereg oficerów. Jednocześnie przybył na posiedzenie komisji Marszałek Piłsudski i wziął udział w dyskusji w ciągu czterech godzin.

Ze Zjazdu Wojewodów.

Dnia 19 i 20 b. m. w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych odbywała się pod przewodnictwem p. Ministra Raczkiewicza, a współudziałem p. Ministra Stanisława Grabskiego, p. Kierownika Ministerstwa Radwana, Szefa Sztabu Generalnego, Podsekretarzy Stanu Łopuszańskiego i Olpińskiego, Prekuratora Apelacyjnego Hübnera, oraz szeregu wyższych urzędników ministerjalnych i oficerów sztabu, konferencja p. p. Wojewodów. Kuratorów szkolnych i Przeszów Okręgowych Urzędów Ziemskich z Wilna, Nowogródka, Białegostoku, Brześcia nad Bugiem, Łucka, Lwowa, Tarnopola, Stanisławowa i Lublina. W czasie konferencji została szczegółowo omówiona sprawa ru-

chu komunistycznego w Polsce. Na tle, szeregowo, w specjalnym referacie zobrazowanego stanu organizacji komunistycznych w Polsce i ewentualnych przewidywań, co do kierunku i metod działalności partii komunistycznej na przyszłość, p. p. Wojewodowie przedstawili stan akcji komunistycznej na ich terenach i wyniki ostatnie zarządzonej likwidacji. Ze sprawozdań tych wynika, że organizacja komunistyczna w Polsce, pomimo szerokiej działalności międzynarodowej organizacja komunistyczna poruciła jej do wykonania nie jest w możności przeprowadzenia jakiegokolwiek poważniejszej akcji i sama znajduje się w stanie pewnego rozprężenia, a wskutek ostatnich lokalnych zarządzeń można ją w niektórych Województwach uważać za rozbity. W szeregu innych wskazaniach, udzielonych p. p. Wojewodom, co do akcji władz państwowych na przyszłość, ustalono konieczność zwrócenia baczonej uwagi na działalność komunistów wśród młodzieży, na którą wobec niepewności w dotychczasowym społeczeństwie komunistów zamierzają, intensywniej oddziaływać.

Następnie konferencja przeszła do omówienia spraw dotyczących organizacji Korpusu Ochrony. Pogranicza zajmujących się sprawą należącego ustosunkowania tego organu do władz administracyjnych. Dalej omówione zostały projekty i zamierzenia z zakresu dalszego wykonania ustawy o szkolnictwie mniejszościowym oraz zagadnienia, dotyczące Kościoła Prawosławnego i innych wyznań (projektowane zmiany granic diocesznej, parafji, obywatelstwa duchownych, nadzór nad administracją majątkami duchownych. Wreszcie p. p. Wojewodowie i Kuratorowie naradzali się nad nastrojem ludności województw wschodnich, poruszając również zagadnienia gospodarcze.

WARSZAWA, 22.X. (Pat.) W związku z obradami p. p. wojewodów, kuratorów okręgowych szkolnych, przeszedł obradom urzędów ziemskich, które przeprowadzono w dniach 20 i 21 b. m. kierownik ministerstwa reform rolnych p. Józef Radwan, okręgowych Urzędów Ziemskich w sprawach dotyczących: a) rozwoju akcji komunistycznej na terenie województw wschodnich a w szczególności na terenie województw Małopolski wschodniej, b) przyspieszenia dobrowolnej likwidacji serwitutów na tych terenach oraz usprawnienia organizacji pracy w tamtejszych okręgowych i powiatowych urzędach ziemskich i dostosowania jej do rozszerzającego się zakresu działania M-stwa reform rolnych.

Traktat handlowy Polsko-Sowiecki.

Podczas narady dyplomatów sowieckich w Moskwie złożył Poseł Sowiecki w Warszawie p. Wojtkow sprawozdanie z przebiegu prac przygotowawczych do zawarcia Traktatu Handlowego pomiędzy Polską a Rosją Sowiecką. P. Wojtkow oświadczył, że narady przewidywane są w listopadzie r. b., lecz miejsce spotkania delegatów nie zostało jeszcze ostatecznie ustalone. Będzie nim Moskwa, lub Warszawa. Przeszedł Delegacji Sowieckiej na Konferencji Polsko-Sowieckiej będzie członkiem kolegium Komisjatu Ludowego Spraw Zagranicznych p. Fürstenberg Hanecki.

Gospodarka w kasach chorych.

Podczas śródowych obrad sejmowych wyniki polemiki pomiędzy pos. Żulawskim (PPS) a pos. Rymarem (Z.L.N.). Gdy p. Rymar rzucił głos, że Kasa chorych w Przemysłu ma samochód i pałac, pos. Żulawski wykrzyknął: — Pan kłamie! Wobec tego p. Rymar oświadczył, co następuje: W czasie przemówienia p. posła Żulawskiego powiedziałem, że Kasa chorych w Przemysłu kupiła samochód i pałac. P. poseł Żulawski rzucił zaprzeczenie i obelgę. Dla stwierdzenia tego, co powiedziałem, mam odpisy dokumentów, które brzmią:

ANTONÓWKI, operty, pepiny i ranety są do nabycia codziennie od godziny 19-ej do 2-jej, zaulek Oranżeryjny Nr. 6 (przy drukarni Zawadzkiego).

Urząd wojewódzki we Lwowie w dniu 14 lipca r.b. pisze do powiatowej Kasy chorych w Przemysłu:

„W załatwieniu podania z dnia 7-go lipca 1925 roku daję pozwolenie” — mogą te dać Panom do przeczytania, cytując tylko wyjątki — „na prawo kursowania na drogach publicznych samosiodu osobowego, marki „Praga” nr. sieni ka 1157/80, nabytego w drodze kupna od p. Leona Nassenfelda, zamieszkałego w Przemysłu, ul. Słowackiego 29”.

Muszę stwierdzić, że p. Nassenfeld, który ten samochód za sumę 960 dolarów sprzedał Kasie chorych, jest równocześnie przewodniczącym komisji rewizyjnej tej Kasy chorych.

W odpowiedzi na zarzut drugi, stwierdzam, że ta sama Kasa chorych zakupiła o 88 kilometrów od Przemysłu od panów Amara i Goldmanów 40 morgów, razem oczywiście z dworem, za sumę 300 dolarów za morg. Pełnomocnikiem tych nabywców, a jednocześnie i syndykiem Kasy chorych w Przemysłu jest p. dr. Grossfeld. Nie wątpię, że gdyby p. Żulawski wiedział o tem, to nie byłby powiedział tego, co powiedział. Przeciwie, nie straciłbym jeszcze nadziei, że to pomoże mi i moim kolegom do znawania stosunków w Kasie chorych”.

O zmniejszenie stanu liczebnego armji.

Klub posełki P.P.S. złożył do łaski marszałkowskiej wniosek o ograniczenie stanu liczebności wojska na r. 1925 do 150,000 ludzi, oraz drugi wniosek, domagający się, aby czas trwania służby wojskowej we wszystkich rodzajach broni oznaczony został na rok jeden.

Wnioski powyższe umotywowane są koniecznością ograniczenia budżetu na r. 1926.

Z całej Polski.

Zjazd instruktorów rolnictwa.

Dnia 30 b. m. rozpocznie się w sali C. T. R. zjazd dwudniowy instruktorów i inspektorów pracujących w Towarzystwach, Związkach i Izbach rolniczych. Program zjazdu jest bardzo obszerny, jak stwierdza sam spis referatów, mianowicie: 1) „Rola instruktorów i inspektorów rolnych i ich warunki pracy” (ref. B. Wieliczko, w-przez Związek instr. gospod. wiejskiego) 2) „Zamierzenia ministerstwa rolnictwa, w zakresie programu i metod pracy instruktorów”. 3) „Zagadnienia spółdzielczości w dobie obecnej” (ref. sen. ks. Adamski), 4) „Organizacja zbytu i przerobu produkcji zwierzęcej” (ref. dyr. T. Baszński), 5) „Wyniki XII międzynarodowego kongresu rolniczego” (ref. prez. K. Fudakowski), 6) „Naukowa organizacja pracy” (ref. H. Ohrt), 7) „Działalność i plan pracy związków instruktorów” (ref. Al. Zacharski).

Uczestnikami zjazdu mogą być wszyscy instruktorzy i inspektorzy pracujący w Towarzystwach i izbach rolniczych, oraz delegaci zaproszonych Instytucji i redaktorzy pism rolniczych. Pragnęły uczestniczyć w zjeździe winni zawiadomić o tem Związek instruktorów G. W. (Warszawa Koperska 80) do dnia 25 października r. b.

TEATR POLSKI „Lutnia”
Dziś po raz ostatni
„Najpiękniejsza z kobiet”
opierka Bromme.
Jutro 24-go października 2 widowiska:
o godz. 4-jej pp. po conach zainicjowanych
„Hrabina Marica”
opierka Kalmana.
Wiosesrem o godz. 8-jej PREMIERA
„DORINA”
opierka Gilberta.

Elektryzacja miasta.

Zainteresowany pracami, jakie przeprowadza wydz. elektryczny Magistratu, zwrócił się nasz współpracownik do dyrektora wydz. elektrycznego p. inż. Glatmana, który uprzejmie udzielił mu następujących informacji.

Jaki jest stan prac w związku z przeprowadzeniem nowego kabla? — Całe miasto, informuje p. dyrektor, jest podzielone na kilka rejonów. Elektryzacja będzie przeprowadzana stopniowo poszczególnymi rejonami.

W danej chwili prace przeprowadzane są w t. zw. rejonie Ratusza. Do rejonu tego będą należały ulice: Niemiecka, Rudnicka, Wielka, Hetmańska, Szklana i Żydowska. Zakończenie prac nad układaniem kabla w tym rejonie spodziewane jest w ciągu bieżącego tygodnia.

Roboty kłosa zakładania kabla hamowane są przez reperację chodników. Nakładanie chodników po pracach kablowych, przeprowadzane przez przedsiębiorcę prywatnego, posiada się zbyt wolno, tem się domagamy rozprawniejszy stan ulicy Niemieckiej.

reku, wyłączyć czasowo poszczególne rejonu. Tymczasem będą wyłączane jeden raz tygodniowo między godzinami 6—7.

Wydział elektryczny Magistratu zamierza uruchomić w najbliższym czasie jeszcze dwie pomocienne elektrownie, co umożliwi zaniechanie wyłączania. Przejście na prąd zmienny i uruchomienie nowej elektrowni da możność elektryczni przeprowadzenia normalnego jej funkcjonowania. Jednakże uruchomienie nowych urządzeń przewidzianych jest nie wcześniej jak na koniec grudnia b. r.

Z Rosji Sowieckiej.

Pochwycenie ks. Szachowskoja, mściciela rodów szlacheckich.

Z Moskwy donoszą, że oddziałem wojskowym udało się otoczyć w lasach pod Moskwą bandę, która systematycznie napadała na członków partii komunistycznej. Na czele tej bandy stał ksiądz Szachowskoj, który dokonywał napadów z zemsty za wymordowanie przez bolszewików członków rodziny ksiądzkiej. Walka w lesie z bandą trwała przez sześć dni.

Gdy oblawa zbliżyła się wreszcie do miejsca schronienia bandy, znalazła 100 osób, stających się od głodu, wycieńczonych ze zmęczenia i obdartych. Bandyci podali się, gdyż wyzerpali całą amunicję. Są to wyłącznie wybitni członkowie rosyjskich rodów szlacheckich.

Ks. Szachowskoja znaleziono siedzącego na stacyi szosy, do której przywiązany był sznurami. Gdy go zdjęto, był nieprzytomny. Wiadomość o ujęciu tej bandy wywołała w Moskwie silne wrażenie. Na pierwszym posuchaniu ks. Szachowskoj oświadczył, że do czynu tego popełnił go uszczenie zemsty za nadsze rodów szlacheckich w Rosji. Jeżeli czego żałuje, to tylko tego, że nie udało mu się zabić więcej komunistów.

Z prowincji.

Z Dżysy donoszą nam o aresztowaniu Beniamina Chytrygo, którego sprawa przedstawia się jak następuje: od dłuższego czasu ukazała się w obiegu w Dziśniu wódka firmy Jana Sadowskiego w Lidzie, nieodpowiadająca faktycznej mocy, opiewanej na etykiecie. Sprawa tą zajął się komisarz kontroli skarbowej, p. Henryk Sa-

gert i po dłuższej obserwacji w dniu 16 b. m. w obecności funkcjonarjuszy post. pol. państw. dekonal rewizji u Beniamina Chytrygo, właściciela fabryki napojów chłodzących, zamieszkałego w m. Dziśnie, jako podejrzanego o fałszowanie wódek. Beniamin Chytryczuł się zupełnie bierzącym pod firmą fabryki napojów chłodzących, gdyż z chwila wyroczenia kom. kontr. skarb., p. Segerta, do jego mieszkania, schwytało go na gorącym uczynku, przy fałszowaniu wódek. Przy rewizji znaleziono pieczęć lakową z napisem „Fabryka wódek Lidz”, oraz 72 etykiety firmy Jana Sadowskiego w Lidzie, opiewające na 45 stopni pod nazwą „Gorzałka”.

Beniamin Chytry do wódek de-lewał wody, produkując w ten sposób do 100 butelek wódki właściwej 150 butelek i sprzedawał takową przeważnie konsumentom ze wsi po cenie niższej niż w sklepach, oraz fałszował pojemność butelek, nalepiając etykiety 0,6 l. na butelki o pojemności 0,5 l.

Beniamin Chytry został aresztowany i sprawa została przekazana p. sądzemu śledczemu w Dziśnie, którego decyzja Chytry ma być zwolniony po złożeniu kaucji w wysokości 3 000 zł.

Nasuwają się pytanie, dlaczego Beniamin Chytry fałszował wódki firmy polskiej, nie zaś żydowskiej.

Strajk przy budowie koszar. Wskutek niewypłacenia przez firmę Bieracki, Budkres i Budnicki 8-miesięcznych należności, w dn. 19 października zastrajkowało 140 robotników, zatrudnionych przy budowie koszar wojskowych w Mołdecznie i Halenowie, pow. Wilejskiego. Przebieg strajku spokojny. (1).

Pożar.

W futrze Magazynu, gm. Lebidziwskiej, pow. Wilejskiego, wskutek niewyjaśnionej przyczyny przyschnięcia się stodoła z tego-rocznym zbożem. Straty właściciela Bazylego Tirowicza wynoszą 2.500 zł. (1).

Podpalenia.

Wstępne dochodzenia ujawniły, iż pożar w majątku Ustronie, gm. Jodzkiej, pow. Dziśnieński, w nocy z dn. 12 na 13 października wybuchł wskutek podpalenia. Spłonęły 2 stodoły z zbożem, zbożem i narzędziami rolniczymi, ogólniej wartości 50.000 zł. Dalejsze dochodzenia w toku. (1).

Agitacja komunistyczna.

Kilka dni temu w Nowogródku znaleziono rozrzucone odezwy komunistyczne w językach polskim, białoruskim i rosyjskim, wydane przez Centralny Komitet Wykonawczy Komunistycznej Partii Polskiej i Komunistycznej Partii Białorusi Zachodniej. Odezwy nawołują do strajku, nieplacenia podatków, formowania zbrojnych oddziałów i akcji dywersyjnej. Sprawców rozrzucania odezw dotychczas nie ujęto. (ak)

Strajk robotników w Łucku.

Dnia 20 b. m. wybuchł strajk robotników budowlanych zajętych przy budowie strażnicy w Łucku pew. dzielnicy. Strajk ma podłoże ekonomiczne; robotnicy żądają zapłaty zaległych poborów w ogólnej sumie około 100 tys. złotych. Mimo interwencji ze strony Inspektoratu Pracy strajk dotychczas nie został zlikwidowany. (ak)

Ze świata.

Nieprzewidywana przepowiednia.

Znany seismolog włoski, prof. Bendandi, który przepowiedział był już z dokładnością zastanawiającą kilka trzęsień ziemi, przepowiada jak donoszą z Rzymu — rychło nadejść tak gwałtownego trzęsienia ziemi, jakiego jeszcze nie notowano. Pierwsze wstrząszenia mają nastąpić — według prof. Bendandiego — jeszcze w ciągu bieżącej jesieni. Strunami najbardziej narażonymi na niebezpieczeństwo są okolice morza Śródziemnego, zwłaszcza wybrzeża Algieru i Włoch środkowych, a pozostałe wybrzeża górnej części morza Adriatyckiego i wyspy archipelagu Greckiego.

Określenie działalności seismicznej zaznaczy się także w południowej części morza Chińskiego.

Dressase te skorupy ziemskiej wywołać mogą znaczne zmiany w powierzchni dna morskiego i lądów.

W ciągu jut dot najbliższych mamy się dowiedzieć, czy sprawdzi się ta nieprzejmiona przepowiednia. Niezwykły dowód inteligencji u konia.

Dzienniki angielskie donoszą o niezwykłym wypadku, który stanowi dowód na wybitną inteligencję zwierząt, a w szczególności koni.

Córka pewnego rolnika jadąc nad rzeką lekkim wózkiem, sprężniętym w jednego konia, tak niespodziewanie skręciła w bok że momentalnie brzeg się osunął, a wózek wraz

z koniem wpadł do rzeki, nakrywając sobą dziesięć osób. Wprawdzie udało jej się wywabodzić z pod wózka, jednak wycofała się tym wysiłkiem tak ogromnie, że nie udało się na siłach walczyć z unoszącą ją prądem.

Caując, że tonie, rozpacziwie zawołała konia po imieniu, a inteligentne zwierzę, oderwawszy się kilkoma silnymi ruchami od wózka, podплыło do tonącej i chwyciwszy się bami za ubranie, podniosła ją ponad wodę. P. M. ostatnim wysiłkiem udało się chwycić szyi swego wybaczy, który w tej niespodziewanej pozycji wyniósł szczęśliwie swoją panią na brzeg.

Ameryka — raj dziennikarzy?

W r. 1924 ogólna ilość gazet i czasopism w Ameryce wynosiła 22 193, nakład ich zaś 220 008 686 egzemplarzy. Znaczący trzeba, że Ameryka nie posiada ponad 100 milionów mieszkańców. Dziennik (gaset codzienny) jest 2 421 z których 572 poranne, a 1 820 wieczornych. Nakład niedzielnej gazety „American” w N. Jorku wynosi 1 106 676 egz., jest to największy nakład w Ameryce — podczas kiedy ta sama gazeta w tygodniu nie bije więcej niż 820 000 egz. Znaczący to, iż praktycznie Amerykanie nie mają czasu w dzień powszedni czytać gazet. Pod względem nakładu na pierwszym miejscu stoją miesięczniki (92.100.000 egz.), potem tygodniki (52.500.000 egz.) i wreszcie dzienniki (32.500.000 egz.).

Największą ilość czasopism wychodzi w N. Jorku, a mianowicie 1.143. Piętem idzie Chicago. Wogóle wschodnie wybrzeże Ameryki posiada największą ilość i najstarsze czasopisma, z których 47 zostało założonych w 18 wieku.

Mają stosunkowo procent saluje w prasie amerykańskiej prasa obcojęzyczna — mianowicie stanowi ona 5 proc. Na 1.800 czasopism przypada największa ilość w Niemczech (225 czasopism). Z nich największy nakład posiada żydowsko niemiecki dziennik „Newisch Daily Forward” (151 000 egz.). Na drugim miejscu stoi francuska „Presse”, mająca 142 987. Po niej idą 2 polskie gazety, każda bijąca z górą 100.000 egz. Wystarczy dodać, że żadne czasopismo w Polsce nie bije takiej ilości egzemplarzy. Francuzi mają 172 czasopisma, Hiszpanie 150, Włosi 109, Żydzi 42. Pozatem za reprezentowane w prasie amerykańskiej wszystkie języki europejskie i niektóre azjatyckie, jak arabski, armeński, chiński, koreański i japoński.

Rezymiślana ludzicy.

Dziwni są ci Europejczacy; narzekają owo w gazecie, że głód panuje w Europie, a o kilka wierszy dalej piszą, że Europa jest najczęściej zaopatwiona żywnością świata.

„Kasper” Stockholm.

— Jeżeli dom ma cztery piętra schody wiodące na każde piętro po 24 stopni, ile stopni musisz przejść, jeżeli chcesz dostać się na najwyższe piętro? — Wszystkie.

„Kasper” Stockholm.

Lepeza śmierci od teściowej.

Ryba w wodzie do rybaka: A wyciągaj pan przedzą wędki, tam płytnie moja teściowa.

„Dorforbierler” Berlin.

Miejski Kinematograf Kulturalno-Oświatowy Sala Miejska (ul. Ostrobramska 5).

„Trzej Muszkieterowie” 12 aktów w 5 częściach. W. SIERDYM DNI NIEWOLI. VI seria KAZN. Kino czynne w Niedzielę od godz. 8-jej, w inne dni od godz. 5-jej do 7-jej wiecz. Cena biletów: Parter 50 gr., Balcon 25 gr. ANONS: „ESKIMOS NANUK”, „CYWILIZACJA”.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

ogłasza konkurs na obsadzenie stanowiska Dyrektora Państwowej Szkoły Technicznej w Wilnie. Na stanowisko powyższe reflektować mogą inżynierowie—budowniczy (ładowcy) lub inżynierowie-mechanicy, którzy posiadają długoletnią praktykę w budownictwie. Od inżynierów-mechaników będzie wymagana dłuższa praktyka warsztatowa. Pierwszeństwo dla posiadających poza tem praktykę pedagogiczną. Podania wraz z życiorysem, wyszczególnieniem prac, uwierzytelnionymi odpisami świadectw i powołaniem się na poważne referencje, należy składać do dnia 1 grudnia r.b. w Departamencie Szkolnictwa Zawodowego (Wspólna Nr. 81). Dyrektor powołany będzie w charakterze funkcjonariusza tymczasowego do czasu przeniesienia na stanowisko etatowego.

Ogłoszenie.

Dyrekcja Lasów Państwowych w Wilnie podaje do wiadomości, iż w dniu 10-go listopada 1925 roku o godz. 12-jej w południe, w lokalu N. 2 w Dziśnieńskiego w Głębokim, odbędzie się przetarg ustny i za pomocą ofert pisemnych na sprzedaż 105 działek etatowych 1925/26 roku o łącznej powierzchni ok. 54 ha, oszacowanych na 24.000 zł. Objekty wystawiane na przetarg oglądać można na miejscu po uprzednim zgłoszeniu się do N. 2 w Dziśnieńskiego, względnie odnośnych p. p. listownie.

SPRZEDAM Instrukcję 4 POKOI z wszystk. meblami i 18 szaf wódek. Udziałowców z 1000 zł lub P. bulanki, komornik może opłacić do 2 lat z do organu, rachem oddającemu Dziennik Wileński w Wilnie, ul. Ostrobramskiej pod L. P. 3840 fachow. mech. Ziętka stale biegnie na maszynę, nie sum biurowój głowę inform. w Red. „Polski” referencje. Byłam urzęd. w Wilnie, ul. Ostrobramskiej, posażając obecnie ska 17. Panowie! Małej hen środków do życia. Proszę o energię oraz przedm. 2-6 lub pisem. le dla ma. 8 owad zbiorowo z niemi. kapitałem, a jednak zyskowności! 3863-1

2.500 dolarów. Majątek ziemski obojętne 50 dziesięcin pod Wilnem, dom 7 pokoi, budynki, laki, sieni, dobra do sprzedania. Dom H. K. „Zachęta” Portowa 14 telef. 9 05

8.000 złotych. aspewni był i da poważno szaki Interes Idealny branży restauracyjnej w Wilnie, Prawdziwa okazja! Dom H. K. „Zachęta” Portowa 14 telef. 9 05-1

Wszystkich bezpłatnie. Sienozgromadzi w y n o c a z wszystkich bezpłatnie. Istotnie: Instytut Stenograficzny, Warszawa, Mokotowska 39. 23775-12 671-0

Dyrekcja PKP w Wilnie ogłasza na dzień 16-XI-1925 r. przetarg na roboty naładunkowo-wyładunkowe materiałów drewnianych i paliwa na 1926 rok.

Celem otrzymania szczegółowych informacji należy zgłosić się do Wydziału Zasobów ul. Stawackiego Nr 2, pokój Nr. 36. DYREKCJA.

Dr. Leon Ginsberg. Choroby weneryczne, skórne. Ul. Wileńska Nr. 3 od g. 8-jej — 11 4 — 7. W.Z.P.29

Doktor D. ZELDOWICZ. Choroby weneryczne, skórne i kości. ul. Wileńska 24 obok hotelu „Przystań”

KOBIECZA-LEKARZ. Dr. Zofia ZELDOWICZ. Choroby weneryczne, skórne i kości. ul. Wileńska 24 obok hotelu „Przystań”

Dr. B. SZYRWINDT. Choroby: skórne, weneryczne i nosowosłuchowe. Włocławek 19, od 10-11 i od 4-7 323-11

Dr. G. WOLFSON. Choroby: skórne, weneryczne i kości. ul. Wileńska 7, 64 W.P.Z.8. Nowaka unieważnia się.

Wdowa ze sparaliżowaną ręką (żona urzędniczek) z małżonkiem i małą córeczką pozostającą kompletnie bez żadnych środków do egzystencji, walcząca od dłuższego czasu z głodem, zwraca się do społeczeństwa z prośbą o pomoc. Łaskawe datki przyjmują: „Dz. Wil.” pod „Ostatoczną Nędzą” lub bezpośrednio—Filarecka 5.

Milosierdziu czytelników! gorąco inteligentną rodzinę z 5-giem dziećmi w ciężkim stanie zdrowia, bez żadnych środków do życia i nikogo z rodziny, lub znanych nie mającą, poproszę z pomocą, aby nie było za późno. Wszelkie datki przyjmują: Administracja sądu, lub na miejscu — Antokolek 149-b, m. 5

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 13-go października 1925 r. pod Nr. 27 wciągnięto wpis dodatkowy: R. H. A. II. Firma: „Dom Bankowy Fajwisk Wileński” zmiana się na „Dom Bankowy F. Wileński”. 2085

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 15-go października 1925 r. pod Nr. 84 wciągnięto wpis dodatkowy: R. H. B. V. Firma: „S-ka Akcyjna Nowowerkowska Fabryka Papieru”. Kapitał zakładowy spółki po zwaloryzowaniu 220.000 zł. podzielony na 2000 akcji po 110 zł. każda. 2086

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 15-go października 1925 r. pod Nr. 84 wciągnięto wpis dodatkowy: R. H. B. IV. Firma: „Spółka Rolniczo-Handlowo-Przemysłowa w Ostrołęce z ograniczoną odpowiedzialnością”. Zgłoszono likwidację firmy. 2084

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 20-go września 1925 r. pod Nr. 109 wciągnięto: R. H. B. IV. Firma: „Spółka Rolniczo-Handlowo-Przemysłowa w Ostrołęce z ograniczoną odpowiedzialnością”. Zgłoszono likwidację firmy. 2084

Do Rejestru Handlowego Dział B, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 26-go września 1925 r. pod Nr. 109 wciągnięto: R. H. B. IV. Firma: „Spółka Rolniczo-Handlowo-Przemysłowa w Ostrołęce z ograniczoną odpowiedzialnością”. Zgłoszono likwidację firmy. 2084

Firma „EXPRESS” ul. Niemiecka 35. poleca OBUWIE MĘSKIE i Damskie najnowszych fasonów — najprzedniejszej jakości po tanich cenach. Obuwie damskie czarne i barwne od 18 zł. za parę męskie — 25 zł.

Filja Warszawskiej Spółki Myśliwskiej ul. Wileńska Nr. 10. Wznawia sprzedaż broni NARATY. Ceny ściśle według cen naszej Centrali w Warszawie.

K. DABROWSKA. Pianina, Fihamonie nowe urządzenie i używane oraz FORTEPIANY do wydzierżawiania. Komornik przy Sądzie Okręgowym w Wilnie Jan Lepieszko, zamieszkały w domu Nr. 15 przy ulicy Zamkowej w Wilnie, na zasadzie art. 1030 UPC ogłasza, że w dniu 26 października 1925 r. o godzinie 10-jej rano, w Michałszkach, pow. Wileński, w składzie składają się z wódek i mebli, należących do dzielnika Czesława Kowalskiego, oszacowanej dla licytacji na sumę 422 zł. na satysfakcję pretensji Stanisława Ranwidła, w sumie 800 zł. z procentami i kosztami.

Pokój lub dwa pokoje do wynajęcia dla samotnego lub samotnej. Zoniek Biały d. 10 m. 3, wesoła izaradna z ulicy. 2076-0

Pokój do wynajęcia z osobnym wejściem dla jednego lub dwóch samotn. Popowska Nr. 9, m. 3.

Bardzo biegła maszynistka. poszukuje zajęcia w godzinach popołudniach. Zgłoszenia pisemne—Mostowa 29 P.A.T. od 9-3-jej 2008-0

Do odnawienia KLEP z towarami i urządzeniami w średnim celu. Dow. się w biurze ogł. J. Karlin, Niemiecka 22 1

Inteligentna i rutynowana gospodyni poszukuje posady. Zgłosić się na wyjazd. Posada poważne referencje 1-szy Nivodemia 10, m. 1—Klawo. 3982

3 pokoje i kuchnia z łazienką i wyjątkowo K-raz do wynajęcia. K-raz 6, dozorca 3989

3 pokoje z kuchnią do wynajęcia Antokol ul. Polowa 14 1. Dowiezy. Trębacka 20 m. 6 A.K. dać się u gospodarza.

Ogłoszenie. Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 15-go października 1925 r. pod Nr. 2347 wciągnięto: R. H. A. I. Firma: „Hiras Gurwicz”. Siedziba: m. Nowo-Swicyjany, Płoc Kolejowy Nr. 19. Przedmiot — sklep bielizny, skór i obuwia. Firma istnieje od stycznia 1925 r. Właściciel Hiras Gurwicz, sam. w Nowo Swicyjanach, ul. Wileńska Nr. 11. 2083

Ogłoszenie. Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 15-go października 1925 r. pod Nr. 1745 wciągnięto wpis dodatkowy: R. H. A. II. Firma: „Grekopol” Poss i Kokinakis”. Firma: „Grekopol” Poss i Kokinakis” zmieniła się na „Grekopol” Aleksander Poss”. Wspólnik Aleksander Kokinakis aby swój udział w spółce na rzecz Aleksandra Possa w dniu 25-go kwietnia 1925 roku i obecnie jedynym właścicielem firmy jest Aleksander Poss 2079

Ogłoszenie. Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 13-go października 1925 r. pod Nr. 2846 wciągnięto: R. H. A. I. Firma: „Bławat Warszawski M. Nudel i Ch. Mikulskińska S. k. s. c.”. Przedmiot — sklep towarów manufakturowych. Siedziba — Wilno, ul. Wileńska Nr. 33. Firma rozpoczęła działalność 30-go września 1925 r. Wspólnicy zamieszkali w Wilnie: 1) M. Nudel przy ulicy Nowogródzkiej Nr. 7 i 2) Ch. Mikulskińska przy ul. Bakesta Nr. 8. Spółka firmowa zawarta na mocy umowy z dnia 30-go września 1925 roku na czas nieograniczony. Wskazano, umowy i wszelkie inne zobowiązania w imieniu spółki winne być podpisywane pod stemplem firmowym przez obce wspólników łącznie. 2089

Ogłoszenie. Do Rejestru Handlowego Dział B, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 5-go października 1925 r. pod Nr. 259 wciągnięto: R. H. B. I. Nr. 259. Firma: „Wileński Skład Warrantowej spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Przedmiot — przechowywanie, assekuracja, warranty, incesno, lombardowanie, oclenie, ubezpieczenie transportów, magazynowanie towarów, wydawanie saliczków, dostawa towarów i t. d. Siedziba — Wilno, róg Kijowskiej i Stawackiego Nr. 27. Firma istnieje od stycznia 1925 r. Kapitał zakładowy spółki 10000 zł., podzielony na 40 równych i niepodzielnych udziałów po 250 zł. każdy całkowicie wpłacony. Zarządca spółki wybrany został Jan Krauze zam. przy ul. Antokolekiej Nr. 24 z upoważnieniem do podpisywania wszelkiego rodzaju umów i aktów notarialnych i hipotecznych, zobowiązań w imieniu spółki, wydawanie i akceptowanie weksli i wszelkich zobowiązań, wydawanie pełnomocnictw i wogóle do zarządzania interesami spółki. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów zezwolenia przed Janem Klotem, Notariuszem przy Kancelarii Hipotecznej Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 1925 r. Nr. 2004 i 26-go września 1925 r. Nr. 8386 na czasokres do dnia 1-go stycznia 1933 r. 2086